

PROGRAM ZAJĘĆ RYTMICZNYCH

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Tanowie

prowadząca – mgr Ewa Rytter

Ruch jest naturalną potrzebą dziecka, towarzyszy wszystkim jego działaniom, zabawom. Spośród wszystkich sztuk muzyka jest właśnie tą, która wywołuje u dzieci potrzebę ruchu przez oddziaływanie rytmu, zwłaszcza wówczas, gdy jest on szczególnie w utworze eksponowany. Mogą to być zarówno zabawy ze śpiewem, jak również zajęcia powiązane ze słuchaniem muzyki, grą na instrumentach i tworzeniem. Ruch pomaga dziecku przeżyć kompozycję przez odtwarzanie jej rytmu, podkreślenie akcentów muzycznych, dynamiki, zmiany tempa. Mogą to być: zabawy ze śpiewem, opowieści muzyczne, ćwiczenia i zabawy rytmiczne oraz tańce.

Wspólne muzykowanie zbliża do siebie dzieci, tworzy miłą atmosferę, a publiczne występy pozwalają nauczyć się walczyć z tremą. Częsty kontakt z muzyką rozwija dziecięcą wyobraźnię, kształtuje jego odczucia estetyczne. Uczy tego jak być aktywnym odbiorcą sztuki, wrażliwym na otaczający świat. Kontakt z muzyką wychowuje mądrych, wrażliwych dorosłych ludzi przyszłości.

1. Organizacja procesu kształcenia-metryczka programu

Program przeznaczony jest dla dzieci w młodszym wieku szkolnym. Nie odnosi się do konkretnej grupy wiekowej. W całości poświęcony jest twórczej aktywności muzycznej i tanecznej dziecka. W Ośrodku zajęcia taneczno-rytmiczne odbywać się będą w formie grupowej. Dzieci z klas szkoły podstawowej będą spotykały się w salce rehabilitacyjnej, by tam przy muzyce zapisanej na płytach CD uczestniczyć w takich zajęciach. Umuzykalnianie odbywać się będzie raz w tygodniu po 45 minut.

2. Adresat programu

Adresatem programu są dzieci w wieku 8 - 12 lat, są to zarówno dziewczynki, jak i chłopcy. Program ma charakter:

- podmiotowy (cele edukacyjne są związane z zainteresowaniami i uzdolnieniami dziecka),
- czynnościowy (dzieci wykazują się określonymi umiejętnościami, poszerzają wiedzę i doskonalą swoje umiejętności),
- funkcjonalny (treści są podporządkowane kształceniu umiejętności muzyczno–ruchowych)

Program ten łączy w sobie elementy zumbi, aerobiku, tańca ludowego, tańców integracyjnych oraz gimnastyki korekcyjnej. Na zajęciach dzieci zapoznają się z treścią piosenek, określają ich charakter i nastrój. Podejmą wspólny śpiew, będą doskonaliły wycucie rytmu, swobodnie wykonywały poszczególne elementy, co z kolei umożliwił będzie łatwiejsze opanowanie prostych kroków np. do tańców ludowych. Po za tym zostaną wprowadzone w nastrój słuchanej muzyki, a instrukcje słowne nauczyciela pobudzą wyobraźnię dziecięcą, wprowadzając w świat przedstawiony w utworze muzycznym.

3. Zakładane efekty realizacji

- stworzenie warunków do osiągnięcia w maksymalnym zakresie umiejętności, jakie dziecko może osiągnąć korzystając z tego typu zajęć,

- wzbudzenie zainteresowania światem muzyki w jej różnych aspektach,
- wspomaganie dzieci w rozpoznawaniu ich własnych uzdolnień i możliwości

Realizacja programu zależy od grupy dzieci dla których nauczyciel spośród treści zawartych w programie wybierze te najbardziej odpowiednie, uwzględniając przy tym ich osobiste zainteresowania i uzdolnienia artystyczne.

Głównym założeniem programu jest rozmiłowanie dzieci w świecie muzyki i tańca. Realizowanie tego programu pozwoli rozbudzić u dzieci zamiłowanie do rytmicznego ruchu przy akompaniamencie muzyki lub śpiewu piosenki, rozwinąć pamięć muzyczną i ruchową oraz umiejętność uczenia się melodii, zapamiętywania rytmów i następstwa ruchów w powiązaniu z muzyką. Ćwiczenia rytmiczno-ruchowe przyczynią się do wykształcenia u dzieci dyscypliny, koncentracji, przystosowania się do pracy w zespole oraz wpłyną korzystnie na rozwój uzdolnień muzycznych dziecka.

4. Cele edukacyjne kształcenia i wychowania

CELE GŁÓWNE:

- stymulowanie wszechstronnego rozwoju psychofizycznego dziecka poprzez muzykę i taniec,
- rozwijanie zdolności motorycznych: szybkości, zwinności, skoczności i wytrzymałości,
- doskonalenie i rozwijanie nawyków ruchowych,
- kształtowanie poczucia rytmu i zróżnicowania intonacyjnego,
- rozwijanie umiejętności tanecznych.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- wzbudzenie w dziecku zamiłowania do tańca i śpiewu
- rozwija i doskonali słuch muzyczny i pamięć
- zwraca uwagę na poprawną wymowę w śpiewie
- rozwija i wzbogaca emocjonalne przeżycia
- rozwija koordynację i rytmiczność ruchów
- wykorzystuje warunki dla wyzwolenia aktywności, inicjatywy i pomysłowości

Program oparty jest na założeniu, że wysiłek podejmowany w ramach pracy przyniesie efekty, jeżeli treści, formy i metody pracy uwzględnią będą oczekiwania dzieci, będą dostosowane do ich potrzeb i zainteresowań oraz możliwości.

5. Przewidywane osiągnięcia uczniów

- twórczo wyraża ekspresję muzyczną
- spontanicznie, odtwórczo porusza się w takt muzyki
- jest wrażliwy na piękno muzyki, chętnie jej słucha, interpretuje ruchem
- jest przygotowane do aktywnego uczestnictwa w kulturze, udziału w uroczystościach szkolnych, przedstawieniach
- umie wykonać podstawowe kroki tańców: walczyka, krakowiaka, poloneza, polki
- ma wykształtowaną właściwą postawę wobec własnej kultury i tożsamości narodowej
- potrafi zatańczyć wybrane rytmy i tańce innych narodów

6. Metody i formy pracy

Dobór odpowiednich metod i form pracy sprzyja odkrywaniu wrodzonych uzdolnień i rozwojowi twórczości dziecięcej. Forma zabawowa to podstawa na zajęciach taneczno-rytmicznych. Naturalne u dziecka skłonności do ekspresji muzycznej można stale rozwijać, pogłębiać poprzez dostarczanie mu nowych środków wyrazu muzycznego.

Rozwijaniu umiejętności artystycznych dzieci pomogą:

- metody aktywizujące - odkrywanie, poszukiwanie, przeżywanie i działanie, które korzystnie wpływają na kształtowanie postawy twórczej dziecka, służą nabywaniu i usprawnianiu umiejętności i przyswajaniu wiadomości,
- metody słowne - rozmowa, objaśnienie, instrukcja słowna,
- metody oglądowe - pokaz, wzór, przykład

Formy pracy:

- taniec,
- ilustrowanie ruchem utworów muzycznych,
- zabawy rytmiczne,
- proste układy choreograficzne,
- reagowanie ciałem na różne sygnały, zmiany tempa czy charakteru muzyki,
- interpretacja utworu,
- ekspresja emocji związanych utworem,
- zabawy rytmiczne,
- improwizacje rytmiczne,
- powtarzanie prostych form rytmicznych na instrumentach perkusyjnych,
- tworzenie prostych tematów rytmicznych

7. Środki dydaktyczne

Istotnym czynnikiem wpływającym na prawidłową realizację programu jest dobór środków dydaktycznych. Niewątpliwie należą do nich:

- instrumenty muzyczne,
- przybory gimnastyczne,
- chusty animacyjne,
- „bum rurki”,
- materiały:
  - gazety,
  - puszki,
  - wstążki,
  - bibuła,
  - butelki plastikowe, itp.
- pompony,
- odtwarzacz CD,
- płyty CD z nagraniami typu:
  - Muzyka i ruch dla każdego,
  - Tańce dla dzieci i rodziców,
  - Proste tańce integracyjne,
  - Tańce i zabawy dla grupy,

- Tańce integracyjne w pracy z grupą,
- Muzyczna pedagogika zabawy w pracy z grupą,
- Tańce, pąsy i zabawy przy muzyce dla dzieci,
- Tańce ludowe, narodowe

8. Ewaluacja programu

Ewaluacja będzie dokonana na podstawie:

- obserwacji działalności muzyczno-ruchowej uczniów,
- analizy dokonań i osiągnięć podczas występów publicznych,
- frekwencji na zajęciach.